لطائف

402

﴿ کشینڭ کوڭلنی آچه تورغان وشادلاندوره تورغان شیرین وتملی لطیفه‌لار ﴾

طبع اولندی قزانده مطبعهٔ کریمیه‌ده کندی مصارفلری ایلان ۱۹۰۱ نچی یلده

بوکتاب باصلماقینه پیطربورغ سینزوری طرفندن رخصت ویرلمشدر ۲۳ نچی ایبولده
۱۹۰۰ نچی یلده

Дозволено цензурою, С.-Петербургъ, 23 іюля 1900 года.

Типографія Торговаго Дома Братьевъ КАРИМОВЫХЪ въ Казани.

بسم الله الرحمن الرحیم

واضح بادکه مطایبه ازجملهٔ شمائل مرضیه‌ست واز احادیث صحیحه وروایت صادقه ثابت شده که رسول اکرم باولاد اطهار وازواج مطهرات واصحاب کبار مزاح فرموده وصحابهانیز درحضور آنحضرة مطایبه کرده و آنحضرت صلی الله علیه وسلم را بخنده میدرا وردن٠

اکر کسی در مزاح بسخن ناراست مردمان رابخنده درآرد معصیت‌ست وبراستی مزاح ومطایبه کردن از حد اعتدال نکذرد جائز بلکه مستحب‌ست ودر حدیث آمده مؤمن مزاح دوست وشیرین سخن باشد وحضرة شیخ فرید عطار رحمه الله کوید

روشن بولسونکیم مطایبه مرضی بولغان خلقلار جمله‌سنداندور صحیح بولغان حدیثلار وراست بولغان روایتلار برله ثابت دورکم رسول اکرم پاك بولغان بالالری وپاك بولنمش خاتونلاری واولوغ صحابه‌لار برله مزاح قیلشورایدی صحابه‌لارده رسول الله حضورشریفنده مطایبه قیلوب رسول علیه السلامنی کولدورورلار ایدی ،

اکر کشی راست بولماغان یالغان سوزلارنی سویلب کشیلارنی کولدورسه کناه‌دور راست سوز برله مزاح ایتوومطایبه قیلو چیکدان آشماسه دوروست‌دور بلکه مستحب دور حدیث ده کیلکاندورمؤمن مزاحنی دوست کوروچی وتملی سوزلی بولوردیو وشیخ فرید عطار حضرتلاری ایته‌دور

بیت

*** بیت ***

چو عیسی باش خندان وشکفته
که خر باشد ترش روی و گرفته

*** لطیفه ***

ساکنان ولایت غور اکثر احمق باشند روزی ظریفی بدیهی از ولایت غور رسید وبشمال ده کوهی بغایت بلند واقع بود که بسبب کوه هوای آن ده نهایت گرمی داشت وساکنان آنجا اکثر مبتلای امراض میبودند مرد ظریف گفت که اگر یکسال خدمت من بجا آرید واطعمهٔ لذیذه بخورانید بعد یکسال این کوه را بردارم وبمقام دورتر اندازم غوریان بسیار خرسند شدند وبخدمة او کمر بستند ویك سال غذاهای لطیف ومیوه های پاکیزه خورانیدن

بیت ننك معنی سی

حضرة عیسی علیه السلام کبیك کولاج وآچق یوزلی بول
چتق یوزلی وتونق ایشاك حکمنده بولور

*** لطیفه ***

غور ولایتنده تورغوچیلار کوبسی احمق بولادر برکونی شول ولایتده بر آولغه بر شوخ کشی کیلدی آول ننك شمال طرفنده بیك ضور طاق بار ایدی طاق قایلاغانندان بیك اسی بولوب هر تورلی آورولارغه گرفتار بولادور ایدی لار شوخ آدم ایتدی اگر بر یل مینی تملی آش لار ویمشلار آشاتوب صیلاسنکز بو طاقنی کوتاروب جراق جیرگا ایتب طاشلارمن آول خلقی بیك شادلاندیلار هر قایوسی اول کشی هر تورلی تملی آش لار آشاتوب ویانکا پشکان هر تورلی نفیس یمش لار آشاتدیلار

چون سال بسر آمد ظریف را گفتند که
برخیز و وفای عهد کن گفت همه مردمان
و زنان همراه من باشند همگنان همپای او
بزیر کوه رسیدند مرد ظریف بزیر کوه
پشت خم کرده ایستاد و گفت شماها
زور کرده کوه را بردارید و بر پشت
من گزارید من کوه را دور تر بیندازم
اهل ده گفتند تو دیوانه شدهٔ این
کار از حد قدرت و توانای ما بیرونست
ظریف گفت شما دیوانه شده اید هزار
مرد گیرد آمده اید کوه را برداشتن
نمی توانید من تنها چگونه این کوه را
بردارم اهل ده بر فهم و عقل خود شان
منفعل شدند و ظریف راه خود گرفت

* لطیفه *

زنی بغایت کریه منظر بنکاح ظریفی

قایمجان بریل بولغاج آول خلقی شوخ
آدم کا ایتدیلار ایندی توروب وعده کا
وفا قیلی اول ایتدی یارچه ایر و خاتون لار
منم برله برکا طاقوننک آستنه بارسونلار
بارچه آول خلقی جیو اشوب برکا باردیلار
الکی شوخ کشی طاقوننک آستنه و یاننه
باروب بوکرایدی ایتدی سزلار طرشوب
طاقونی مینم آرقامه قوینکز مین جراقغه
ایلتوب طاشلارمن دیدی آول خلقی
ایتدیلار سین دیوانه بولدنکمی الله
طاقونی کوترو بزننک کوچمز بیته تورغان
اش توکل شوخ کشی ایتدی سز الله
دیوانه بولدنکزمی بتون آول خلقی
جیولوب طاقونی کوتره آلمادنکز مین
یالغز نیچوک کوتاریم دیکاچ آول خلقی
اوزلارینک عقل و فهم سزلکنه خفا
بولب بریل اول کشی یوقغه آشاتقانغه
اوکندیلر شوخ آدم توروب اوزیولینه
کیتدی .

* لطیفه *

بی نهایه یسز برخاتون برخوش خلقلی
خوشخوی

خوشخوی ولطیفه گوی درامد ظریف
بی نهایه ملول شد روزی زن گفت ای
مرد ترا برادران وخویشان بسیارند
تو بفرما که از کدام پرده کنم ورو بروی
که بیایم مرد ظریف گفت ازمن پرده
کنی ورو بروی من میاور دیگر هر کیرا
خواهی روی خود بنما .

* لطیفه *

ازبخیل پرسیدند که شجاع ترین مرد
مان کیست گفت آنکسست که آواز دهان
جمعی بگوش او برسد که چیزی میخو
رند وزهره آب نشود .

* لطیفه *

درویشی نزد شمامه که در بخل مشهور
بود بیامد وحاجتی خواست شمامه
گفت اول تو یك حاجت من برارتامن

تملی واوین کولکی سوزلی برایوکا باردی
ایر مونی کورب بی نهایه خفا بولدی بر
کون خاتون ایریغه ایتدی سننك آغای
واینونك وقرداش لارنك کوب
قایسندان قاچارغه وقایسنه کورنورکا
قوشاسنك ایرایتدی که مندان قاچ منکا
قارا قارشی کیلمه باشقه تلاسنك کمکا
کورن دیدی

* لطیفه *

صاران کشیدان صورادیلارکه آدم لار
ننك باطرراغی کم دیب ایتدیکه شول
کشیکه کوب کشینك آشاغان طاوش لارن
ایشتوب اچی کویماسه شول کشی
باطرراق در دیدی

* لطیفه *

برصوفی صاراتلق برله مشهور بولغان
شمامه قارشینه باردی وحاجت صورادی
شمامه ایتدی اول سین مینم برحاجتمنی

حاجت که عرض کنی برارم درویش
گفت که بفرمای که آن کدام حاجتست
گفت حاجت من همینستکه ازمن هیچ
حاجتی نخواهی ·

* لطیفه *

دزدی جامهٔ کسی بدزدید وبه بازار
بردو بدست دلال داد که بفروشد
دزددیگر پیدا شدو جامه را ازدلال
بدزدید دزد تهیدست نزدیاران آمد
گفتند بچند فروختی گفت بانچه که
خریده بودم

* لطیفه *

معلمی بحالت نزع گفت که ازهیچ جای
کفن کهنه بهم رساندیده گفتندچه
خواهی کرد گفت تامرا بعدازمرگ
درآن بپیچندودر گور نهند گفتندازین

اوته آندان آری مین سننک حاجتنکنی
اوترمن دیدی صوفی ایتدی نی حاجتنک
بار ایت شمامه ایتدی حاجتم شولکه
میندان برده نرسه وحاجت صوراما ·

* لطیفه *

بر قاراق براوننک جاپانینی اوغرلادی
بازارغه باروب ماکلر کاصاتارغه بیردی
ایکنچی قاراق کیلوب ماکلر قولندان
اوغرلادی اول اوغرلاغن قاراق
ایبداشلاری یانینه بوش کوبی قایتدی
کوبماغه صاتدننک دیدیلار قاراق
نیکا آلغان ایدم شونکاوغه
صاتدم دیدی

* لطیفه *

بر علم ایراتوچی اولوم حالنده
نیچوکده بر جیردان ایسکی کفن تابا
آلماس سزمی دیدی ایتدیلار نیشلارکا
ایتدی اولکچ شونکار تورورسز
قبرکا قویارسز دیدی ایتدیلار موندان
چه فائده

چه فائده گفت چون منکر و نکیر بیایند
و به بینند که کفن کهنست کمان
برند که مرده دیرینه ست سؤال
نکنند و بروند .

* لطیفه *

شخصی چنان کریه منظر بود که دیو
از صورتش بگریختی و ابلیس از هیئتش
نفرت گرفتی روزی زنی پیش وی امد
گفت ای مرد بتو حاجتی دارم اگر تا
بازار همراه من بیایی ممنون و شکر
گزار احسان تو باشم مرد همراه زن
روان شد زن مرد را بدکان مصوری
ایستاده کرده راه خود پیش گرفت
مصور چون روی آن شخص دید
بسیار خندید آن شخص حیران شد
واز مصور سبب خنده را پرسید

نی فائده معلم ایتدی منکر و نکیر سؤال
قیلوروغه کیلکاچ کورورلار کفن ایسکی
الله قایچان اولکان ایسکی میت دیوب
صورامی کیترلار دیدی

* لطیفه *

بر کشی شول قدر یمسز ایدیکه دیو
صورتن کورسه قورقوب قاچار ایدی
وشیطان کورسه یمسزلکندان یانه
کیلمس ایدی بر کون بر خاتون یانینه کیلدی
ایتدی سنکا بر یومشم بار اگر بازارغه
قدر مینم برله برکا باروسانک مرحمت
واحسانکدان بولور ایدی دیدی ایر
خاتون برله برکا بازارغه بارواباشلدی
خاتون (مصور) یاتریت توشروچی کیتنه
ایرنی توقطاتدی اوزی کیتدی صورة
توشروچی بو کشنی کورکاچ بیک کولدی
بو یمسز کشی حیران بولدی صورة
توشروچیدان نی اوچون کولکنی
صورادی

مصور گفت این زن از روزها پیش من
می آید و همیگوید که برای من صورة
ابلیس بساز من گفتمش کسی را که
ندیده ام صورتش چگونه سازم
زن وعده کرده بود که روزی شخصی را
پیش من بیارد که مثال تمثال ابلیس
باشد چنانکه امروز پیش من تر آورد

* لطیفه *

در نقش خانهٔ چین شبیه سه کس
باداهای مختلف کشیده اند و کیفیة
هریکی به پایانش نویشته اند صورة
یکی متفکر کشیده و بزیر آن نویشته که
این فکر میکند که زن کنم یا نکنم
و صورة دیگر بهیأتیکه دست بر سر میز
ند و ریش ش میکند و بزیر آن نویشته که
این شخصی زن کرده و پشیمان شده

صورةتوشروچی ایتدی بو خاتون کوپدان
بیرلی مینکا کیله‌ده شیطان صورتنی
یاصاب بیردی مین ایتدم کورمکان نرسه
صورتنی نیچوک یاصیم دیب خاتون وعده
قیلدی بر کون سنکا بر کشی کیلتورورمن
ابلیس برله صورتی بر بولور دیکان ایدی
بو کون مینم آلدمه سنی کیلتوردی دیدی

* لطیفه *

چین مملکتنده صورةلار تورا تورغان
بر ایوده اوچ صورة بار ایدی باشقه باشقه
قیافتده هر قایسنک آستنه یازغان بر
صورتنی فکر واوی غه کیتکان ایتب
توشرکان آستنه یازغان بو کشی خاتون
آلیم می آلمیم می دیب اوی ده دیب
ایکنجی صورة قولنی باشنه صوغاو صقالنی
جولقا آستنه یازغان بو کشی خاتون آلغان
وخاتون آلغاننه اوکنکان دیب

وصورة

وصورة سیوم شادان وفرخانست
وبزیرآن نویشته که این کس زن را
طلاق داده واز بند اونجات یافته.

* لطیفه *

روزی وزیر خلیفه بهلول دانارا
بمزاح گفت که ایمروز خلیفهٔ وقت
تراسردارخوکان وخران کرده بهلول
گفت اگر همچنین ست بس تو یکی از
تابعان من شدی باید که مطیع و
فرمان پذیر من باشی خلیفه راتبسم
آمد وهمه اهل مجلس بخندیدن و
وزیر برجسارت خودنادم ومنفعل
گردید.

* لطیفه *

ابلهی بصحرا بانك برای نماز همیگفت
وفی الفور تاخته دور میرفت و

اوچونچی صورة شاد وکولب تورا
بوصورة آستنه یازغان بو کشی خاتون
آلوب ویاوزخاتون توفری کیلب طلاق
قیلوب قوتلغانه شادلانوب کولوب
تورادور دیب

* لطیفه *

بر کونی خلیفه نینك وزیری بلوکلی شیخ
بهلولغه مزاح قیلب ایتدی خلیفه
بو کون سنی دونغز وایشاكلارکا باش
قیلدی دیب بهلول ایتدی اگر خلیفه
شولای قیلغان بولسه سین مینم قول
آستمداغی لارنك برسی بولاسنك
منكا بوی صونوغه قوشقان اشنی
قبول قیلورغه کیرك دیدی خلیفه جلمایب
کولدی بارچه مجلسداکی کشیلر کولدیلر
وزیر ایتکانه اوکنب بورچلدی
وخفا بولدی

* لطیفه *

بر احمق صحراده نمازاوچون اذان ایتور
ایدی ایتکاچده چاقوب جراق جیرکا
بارور ایدی

گوش میداشت ازو پرسیدند که این
چه کار میکنی گفت مردمان آواز مرا
ازدور خوش آیند میکویند من بانك
صلوة میدهم ودور میروم تا آواز خودرا
ازدور بشنوم که مردم راست میگویند
یادروغ

* لطیفه *

خواجه غلامی را ببازار بطلب انکور
فرستاد غلام بدیر بازآمد وانکور آورد
خواجه غلام را تهدید داد و گفت که
هرگاه ترا بیك کار فرستم باید که
بیکبارگی چند کارها را سرانجام دهی
وزود بازآیی پس از چندی خواجه بیمار
شد غلام را گفت برو طبیب را حاضر
کن غلام رفت وچند کسان را بازود با
خود آورد خواجه پرسید که این

قولاغنی صالب طنکلار ایدی آندان
سورادیلار بو نیشلاقونـنک دیب ایتدی
آدملارنی یراقدان تاوشننك بیك نفیس
ایشتله دیب ایته لار ایدی مین اذان ایتامده
جوکروب بارب طنکلیم تاوشم جراق
دان یخشی ایشتله می یوقمی خلق راست
ایته می یالغانمی

* لطیفه *

خواجه قلنی بازارغه قوینا کراد آلورغه
یباردی قل قوینا کراد الوب اوزاق
تورب قایتدی خواجه اورشوب ایتدی
هرقایچان سنی بریو مشقه یبارسهم آزغنه
وقتده کوب اشلارنی قیلب تیز قایت
نیچه کون صنکره خواجه آورو بولدی
قلنی دوخترغه یباردی قل باروب
دوخترنی ونیچه کشیلارنی بیك تیز
اوزی برله برکا آلوب کیلدی خواجه
صورادی بو کشیلارنی اوچون

مردمان

مردمان چرا آمدند غلام گفت ای
خواجه آن روز فرمودی که چون
بیلك کار اشارة کنم باید که چند کارها را
بعجلت تمام سرانجام دهی بموجب حکم
تو بدین فرصت قلیل چند کارها را
سرانجام دادم یعنی طبیب را آوردم
تا علاج کند و مطربی را آوردم که اگر
صحت شوند نغمه سراید و غسالی را
آوردم که اگر بمیری ترا غسل کنند
و شاعری آوردم تا مرثیهٔ موزون
کند و نوحه گری نماید و گورکنی آوردم
تا مرقد تو طیار کند و حافظی آوردم
تا بر بالین تربت تو ختم کلام مجید کند .

* لطیفه *

روزی اسکندر رومی در ایام محاربهٔ
دارا بر اسب راهوار صبا رفتار سوار

کیلسکانلار قل ایتدی ای خواجه اول
کون ایتدنسك اگر براش قوشسام کوب
اشلارنی تیزلکده باشقرب قایت دیب
اوزنسك قوشونسك بوینچه
آزغنه وقتده کوب اشلارنی باشقارب
کیلدوم اول دوختر آلوب کیلدم سنکا دارو
ایتسون اوینچی آلوب کیلدم اگر ترلسنك
ماتورکی‌لار اویناسون ویوقچی کیتردم
اگر اولسنك سنی یوسون وشعر ایتوچی
آلوب کیلدم سین اولکاچ اثرلی بیت
ومرثیه‌لار ایتسون وسنسك اوچون
چقروب یغلاسون قبر قازوچی کیتردم
سنکا قبر قازوسن وحافظ کیتردم
سنسك قبرنسك اوستنده قران ختم
قیلسون دیدی

* لطیفه *

بر کونی اسکندر رومی فرس پادشاهی
دارا برله صوغشقانده بیك یخشی وجیل

بود ولشکر را ملاحظه می نمود
تا گاه سواری براسب لاغر ولنك
ازپیش نظراو بگذشت سکندر
غضبناك شده سوار راز بالای اسب
فرو کشید سوار راخنده آمد سکندر
پرسید که درین محل سبب خنده چیست
گفت ازغضب تو مرا خنده آمد که
تو بر آلت قرار نشستهٔ ومن بر آلت
قرار یعنی اسب چالاك درفرار چست
ست واسب لنك درقرار درست با
وجود آن غضبناك میشوی سکندر را این
لطیفه پسند آمد وپایه ومنصب او بلند
گردانید

* لطیفه *

یعقوب لیث پیش از ایام سلطنت
مردی بی نوا بود وضعیف الحال بود

شیکلی یوری تورغان آطغه منکان ایدی
ولشکرنی قاریدر ایدی کیسکتن بر آرق
و آقصاق آطغه آطلانغان بر آدم اسکندر
نینک آلدندان اوتدی اسکندر آچیغلانوب
آطاوستنداکی کشینی تارتوب توشردی اول
کشی کولدی اسکندر صورادی مینم
اچوم وقتنده کلمککنک سببی نی نرسه
دیب ایتدی سننک آچولانونکدان
کلدم سین قاچو قرالنه مین قاچی
تورغانغه آطلانغان چابا تورغان آط قاچو
قرالی مینم آطم قاچماو قرالی شولای
بولا توروب آچونک کیلدی دیب اسکند
رغه بو کشینک سوزی معقول بولدی اول
کشینک درجه سنی کوتاردی ،

* لطیفه *

یعقوب لیث پادشاه بولماسدان اول
فقیر وحالی ضعیف بر کشی ایدی

درایام

در ایام سلطنت خود یکی از اغنیاء
سیستان را بمعرض مواخذه انداخت
وهمه مالی اورا ضبط ساخت تا او
بپارهٔ نانی محتاج گردید روزی آمرد
پیش پادشاه آمد یعقوب ازو پرسید که
امروز حال تو چون است گفت چنان که
دیروز حال تو بود یعقوب گفت که
دیروز حال من چون بود گفت چنانکه
امروز حال من ست یعقوب بدل
انصاف کرد و تمام مال ومنالش باو بازداد

﴿ لطیفه ﴾

اعرابی به محکمهٔ قاضی برای کسی
گواهی داد مدعی علیه خواست که
گواهی اورد کند گفت ای قاضی این
عرب هرگیز نماز ناکزارده گواهی
اوچگونه معتبر باشد عرب گفت دروغ

پادشاهلق وقتنده سیستان ولایتنک
بربای‌دان خاطری قالب آنی جوابغه
قالدرب بارچه مال‌لارنی پادشاه لقغه
آلدردی حتی اول بای برکیسک ایکمک کا
محتاج بولدی بر کونی پادشاه آلدینه
کیلدی پادشاه آندان صورادی بوکون
حالنک نیچوک دیب اول کشی ایتدی
حالم سینک اوتکی حالنک شیکلی
پادشاه ایتدی منم اوتکی حالم نیچوک
ایدی اول کشی ایتدی مینم بوکونکی
حالم شیکلی ایدی پادشاه کونکلی برله
انصافغه کیلب اولکشینک بارنرسه‌سنی
اوزینه بیردی

* لطیفه *

اعرابی قاضی محکمه‌سنده برکشی فائده‌سنه
گواهلق بیردی ضررینه دعوی قیلنغان
کشی اعرابی‌نک گواهلقنی قایتارمقچی
وبوزماقچی بولدی ایتدی ای قاضی
بو اعرابی هیچ نماز اوقغانی جوق آنک
گواهلقی شریعتده نیچوک معتبر بولور

میگوید فلان تاریخ حج گزارده ام
و مناسك حج بجا آورده ام قاضی گفت
اگر راست میگویی نشان ده که زمزم
کجاست گفت پیرمردیست در عرفات
نشسته قاضی گفت ای جاهل زمزم چاهیست
و عرفات صحرائیست عرب گفت
در حالتیکه من بحج رفتم در آن جا چاه
نبود و عرفات باغیست پر از انواع
ریاحین و شقایق بود اکنون بمرور زمان
عجب نیست همچو گفت جناب شما شده
باشد .

* لطیفه *

اعرابی را پرسیدند که این چه رسم ست
در میان شما که نام های اولاد خود را
اسد و کلب مینامید و نامهای غلامانرا
اسعد و مبارك گفت نام غلام اسعد

عرب ایتدی یالغان ایته سنک فلان
یلده حج قیلدم حج عمللارن بارنده
قیلدوم قاضی ایتدی اگر سوزنک راست
بولسه ایت زمزم قای توشده اعرابی
ایتدی زمزم عرفاتده اوتورغان بر قارط
کشی قاضی ایتدی ای نادان زمزم
قویی دور و عرفات صحرادور اعرابی ایتدی
مین حج کا بارغانده اول اورنده قویی
یوق ایدی و عرفات بر باغچه ایدی اچنده
تورلی گللار و چچکلار تولی ایدی
حاضر کوب یللار اوتو سببلی احتمال
سز ایتکانچه زمزم قویی و عرفات صحرا
بولغان بولسه عجب توگل دیو

* لطیفه *

اعرابیدان صورادیلار بو سزنک
آرانگزده نینداي عادة بالالرنگزغه
آرسلان وات دیب وقللارنگزغه
ایذگوراك ومبارك دیب ات قوشاسز
اعرابی ایتدی قللارنی خدمتمز
ومبارك

و مبارك میمانیم غلامان از برای خدمة
خود و نام اولاد در اسد و كلب میمانیم
از برای دفع دشمان

* لطیفه *

روزی مولانا قطب الدین علامه در راهی
میرفت شخصی از بام بگردن مولانا
در افتاد گردن مولانا
صدمه عظیم داشت چندروز صاحب
فراش شد جمعی بعیادة مولانا آمدند
و گفتند مخدوما چه حال داری گفت
ازین حال بد ترچه باشد که دیگری
از بام افتد و گردن من شکسته شود.

* لطیفه *

شخصی نزد قاضی آمد و دادخواه شد که
فلانی مرا گفته که گه مخور قاضی فرمود
که اگر منع او ترا بد آمد برو بکار خود
مشغول باش.

اوچون تونغز شونكارغه كوره اوز بزگا
ایذگو و مبارك بولسون دیب آط قوشامز
اوغللارمز دشماندان صاقلاسون
اوچون آرسلان و آت شیكلی بولسونلار
دشمانی یارركا دیب قوشامز

* لطیفه *

بر كونی حضرت علامه قطب الدین یولده
بارادورایدی بر كشی تو باداں علامه نینك
موینیغه یقلوب توشدی علامه نینك موینی
قایرلب چیكسز آغریدی نیچه كونلار
توشك كا مندی كوب كشیلار حالنی
صورارغه كیلدیلار ایتدیلر حالنكز
نیچوك علامه ایتدی موندان ده یمان
حال بولورمی كشی اوی توباسندان
موینمه توشب موینم صنسون ده نینداى
حال بولسون دیدی

* لطیفه *

بر كشی قاضی آلدینه كیلدی فلان كشی
منی حقارة قیله بوق اشامه دیب ایتدی
دیدی قاضی جواب بیردی آننك آشامه
دیگانی یاراتماسنك بارب تلاگانیجه
آشا آلایسه دیدی

* لطیفه *

چون فقیه ابو منصور را پرسیدند که
اگر از برای غسل باب رویم رو بکدام
سمت کنیم گفت روی بجامه‌های خود
کنید که تا دزد جامه‌ها را ندزدد و شما برهنه
نشود.

* لطیفه *

جوانی نزد فقیهی آمد و گفت که زنی
جمیله دارم که از نازک مزاجی طاقت
سر انجام امورات خانه ندارد و آنقدر زر
ندارم که کنیزکی بدست آرم زنی را
بهم رسانیده‌ام و میخواهم که با او
مناکحة کنم تا امورات خانه از دست
او بر آید و محبوبه مرا رفع تکلیف شود
اما اولیای آن زن همیگویند که تا وقتیکه
زن اولین را طلاق ندهی عقد نکاح

* لطیفه *

فقه علملده ماهر بولغان ابو منصوردان
صوراديلار قوینورغه صوغه بارساق
یوزمز برله قایده قاریق دیب ابو منصور
ایتدی کییم‌لارینکزنی صالب صوغه
کرسنکز یوزنکزنی کییم‌لارنکزنی
قیلنکز تاینکه قاراق کیلب کییم‌نکزنی
آلب جالانغچ قالمنکز دیو

* لطیفه *

بر یکت بر فقیه‌گا کیلدی ایتدی بیک
کورکام خاتونم بار مزاجی بیک نازک
لکدان اوی اچنداگی اش‌لارنی اشلی آلمی
آرتق بایلقم یوق که کنیزک آلوب ایدم
بر خاتون تابدوم اوی اشنی اشلب مینم
سویکلمنی طنج‌لاتورلق اما اول خاتون
ولی‌لاری ایته‌لار اولگی خاتونینکنی
آیرماسنکزنکز نکاح بیرو ممکن
توگل دیلار تقصیر منگا بر حیله اوگرات
مینم سویکلی خاتونمنی آیرورغه حاجت
توشماسون و اینگی خاتون‌نی ده نکاح‌لاب

محالست مرا حیلهٔ بیاموز که محبوبه مرا
حاجت بطلاق نرسد وزن مطلوبه بعقد
نکاح درآید فقیه گفت زن محبوبه را
بگو که بگورستان رود و تو پیش والدان
زن که خواستکار وشدهٔ رفته ظاهر
کن که بغیر آز زن که بگورستان دارم
هر که باشد طلاق دادم ؤالدان آن زن
خواهند دریافتکه زن تو مرده ست
جوان همچنان بعمل آورد و باین حیله
زن را بحبالهٔ نکاح خود در آورد .

﴿ لطیفه ﴾

ازحکیمی پرسیدند که چه گویی در حق
نکاح گفت یکماه شادمانی ست و
بعدازان اندوه جاویدانی ست

﴿ لطیفه ﴾

حکیمی گفته تامن مجرد بودم کدخدایاز

آلو ممکن بولسون فقیه ایتدی
سویکلی خاتوننگغه ایت کم
زیارتگا بارسون سین صوراغان خاتون
نینگ ولی لارینه ایت شول زیارت داگی
خاتونم دان باشقه کم بولسه ده طلاق قلدوم
دیب خاتوننگ ولی لاری سنینگ خاتوننگ
اولگان دیوب بلورلار جکت شول
عالم ایتکانچه قیلوب مذکوره خاتونی
حیله برله نکاح لاب آلدی ومیوه کلیسی ده
خذمتدان قورتلدی

* لطیفه *

بر حکیم دان صورادیلار نکاح حقنده
نی ایته سنینگ دیب حکیم جواب بیردی
ایلانمک بر آیلق شادلق عمرلک قایغو دیو

* لطیفه *

بر حکیم ایتدی مین اویلانمکانچه

گفتند بودند که مرابر خر بیهای
کدخدایی مطلع نکردند واکنون که
من کدخدا شدم مجردان گرشدند که
هر کیز گوش بر نصیحت من ندارند.

* لطیفه *

روزی در مجلس نوشیروان همه اقربای
او حاضر بودند یکی ازان که مردی
باناموس وآبرو بود در وبروی چشم
نوشیروان جام زرین مرصع بدزدید
وبجیب خود کرد نوشیروان دیده
ودانسته تجاهل کرد اهل مجلس خاستند
که روند ساقی گفت که هیچکس را رفتن
ندهم تا جام زرین مرصع گم شده را
پیدا نکنم نوشیروان گفت بگذار
تا همکنان بروند آنکس که گرفته ست
باز نخواهد داد وآنکس که دیده ست

اویلانگان کشیلار تلسز ایدی منگا خفا
وبورچونی ایتمدیلار ایندی مین
اویلانگاچ اویلانمگان کشیلار چوقراق
بولدیلار هیچ قولاقلارنی مینم نصیحتمه
توتمیلار ومنم نصیحتمنی ایشتمیلر

* لطیفه *

بر گون نوشیروان پادشاه مجلسنده
بارچه قرداشلاری حاضر بولغان ایدی
براو آرالارندان ناموسلی وآبرویلی
ادم نوشیروان کوز آلدنده آلتون
قیمتلی طاشلار بوله زینتلانگان
صاوتنی آلب کیسه‌سنه قویدی نوشیروان
کورب بلسه‌ده اوزن کورمگان
وبلمگانلک کا صالدی مجلس اهلی کیتمکچی
بولدیلار ساقی ایندی هیچ کشنی کیترگا
قویمیم آلتون صاوتنی طابمیجه دیدی
نوشیروان شولای کیتسونلار آننگ
اوچون آلغان کشی قایتاروب بیرمس

باهیچکس

با هیچکس نخواهد گفت بعد ازچند
روز آنمرد دستار وجامهای نو پیش
بها پوشیده به مجلس نوشیروان
آمد نوشیروان برمز وکنایه ازو
پرسید که این لباسها از آن ست آنمرد
دامن بر داشت وگفت این پیراهن
وازار وموزه نیز از ازست نوشیروان
بخندید وبفرمود تا هزار مثقال زر
سرخ بوی دادند ویکی ازمقربان درگاه
خود کردن .

* لطیفه *

شخصی پیش قاضی آمد وگفت اگر
حرما خورم خللی در دین باشد گفت نه
گفت اگر دران قدری شونیز داخل
کنم مضایقه هست گفت نه گفت اگر
بروآب ریزم حرام شود گفت نه آنمرد

وکورکان کشی هیچ کشیدکا ایتمس دیدی
نیچه کونلار اوتکاچ یخشی کییملار
کیوب پادشاه نوشیروان مجلسنه کیلدی
نوشیروان رمز وکنایه برله آندان
سورادی بویانکا کییملارموندان آلوب
کیتکان آلتون جام آقچه‌سی برلن می دیب
ایتمیچه بویانکا کییملارتیکندانمی دیدی
اول کشی ایتکنی کوتاردیده بوکولمک
واشطان وایتوکده شول آقچه‌دان دیدی
نوشیروان یالغانلامیچه لطیفه برله
اقرارقیلاقوینه کیفی کیلوب کولدی ومنک
مثقال قزل آلتون بیرورکا قوشدی
واوزی نینک یاقنلاردان قیلدی .

* لطیفه *

بر کشی قاضی آلدینه کیلدی ایتدی خرما
آشاسام دینکا ضرری بولمیه قاضی
ایتدی بولمی اول کشی ایتدی خرماغه
آزواق شونیز قوشوب آشاسام
ضرری بوقمی [قاضی یوق دیدی
اول کشی ایتدی اکر آنکا ارغه صوده

کفت که شراب از همین چیزهاست
چرا حرامست قاضی کفت اکر قدری
خاك بر سرت زنم ترا المی رسد کفت
نه کفت اکر باب بیامزم و بزنم تکلیفی
دهد کفت نه کفت اکر آنرا خمیر سازم
و خشتی طیار کنم و بر سرت زنم
چکونه باشد کفت سرم بشکند قاضی
کفت شراب نیز همین حکم دارد

* لطیفه *

درعهد خلافت هارون رشید شخصی
دعوی نبوت کرد هارون اورا طلب
داشت و بپرسید چه دعوا میکنی کفت
دعوی پیغمبری هارون کفت چه معجزه
داری کفت هرچه خواهی کفت عصای
خودرا بینداز تا بصورة مارشود
چنانکه معجزهٔ حضرة موسی بود مرد

قوشسام ضرری یوقمی قاضی یوق دیدی
اول کشی ایتدی ایسرتکچ شوشی
نرسه لاردان بولانچ اول نینک حرام
دیدی قاضی ایتدی اکر آزراق توفراق
برله باشنکا برسم باشنکنی آغرتدورامی
ایتدی یوق قاضی ایتدی توفراقغه
صو قوشب باشنکا برسم آغرتدورمه
اولکشی یوق دیدی قاضی ایتدی بالچق
یاصاب طاش ایتوب برسم نیچوك بولور
دیدی اولکشی ایتدی باشم یارلور قاضی
ایتدی ایسرتکچ ده شوشی ننك
شیکلی دور دیب •

* لطیفه *

هارون رشیدننك خلیفه وقتنده بر
کشی پیغمبرلك دعوی قیلدی خلیفه
آنی یانه چاقردی وصورادی نی دعوی
قیله سنك دیوب ایتدی پیغمبرلك
دعوی قیلام دیوب خلیفه ایتدی نیندای
معجزه ننك بار اولکشی ایتدی نی
تلاسنك شول بار خلیفه ایتدی
طایاغنکنی صال جلان بولسون ننك
موسی علیه السلام شول معجزه نی

کفت

گفت عصای موسی وقتی مارشد که
فرعون دعوی خدایی کرد اگر
تو نیز دعوای خدایی کنی عصای من
مارشود هارون گفت ارباب انجمن من
خربوزهٔ شیرین طلب میدارند به معجزه
خود پیدا کن گفت سه روز مهلت ده
هارون گفت همین وقت حاضر کن
مرد گفت زهی انصاف خدای تعالی
باچنین قدرة وتوانایی از روز تخم دیری
بسه ماه پیدا میکند وتو بامن بسه روز
صبر نمیکنی هارون بخندید ودانستکه
مرد ظریفست اورا گفت ازین دعوی
توبه کن وبسیار نعمتی ونقدی باوارزانی
فرمود ورخصت داد

* لطیفه *

سلطان محمود غزنوی روزی درغضب

کورساندی اول کشی ایتدی حضرة
موسی طایاغی شول وقتده جلان
بولدی فرعون اللهلق دعوی سی قیلغان
ایدی اگر سین اللهلق دعوی سی قیلسنک
مینم طایاغم جلان بولور دیدی خلیفه
ایتدی مینم وزیرلارم تملی قاوون صوریلار
معجزه نسنک برله شوشی مجلسده قاوون
بولسون دیدی اول کشی ایتدی مینکا
اوچ کون مهلت بیر هارون ایتدی
حاضر بولسون دیدی اول کشی ایتدی
الله تعالی بتون دنیانی یاراتقان شول
قدر قدرة ایاسی بولا تورب اورلق
چچکان دان اوچ آی اوتکاچ قاوون
بیره دور سین منکا اوچ کونکاده
کوتمیسنک بو نیندای انصاف دیدی
هارون کولدی وبلدی بو کشینک شوخ
کشی ایکانی ایتدی بو پیغمبرلك دعوی
قیلونکدان توبه قیل دیوب کوب نعمت
وآقچه‌لار بیروب اوزاتدی

* لطیفه *

سلطان محمود غزنوینک برکونی

بو دو هیچکس مجال آن نداشت که پیش
اورود واورا خوشنود گرداند بیقی
بحضرة پادشاه رفت وسر بر زمین نهاد
و گفت مدتهاست من ملازم این آستانه ام
میخواهم که لقب و نام حضرة معلوم
کنم سلطان پر غضب بود گفت برو
که مخورد بیقی گفت ظاهرا این لقب
باشد نام چیست پادشاه ازین لطیفه
بخندید وآتش غضب او سرد شد

* لطیفه *

زنی ستیزه روی وعربده جوی که عیش
شوهر همیشه منغص داشت بمرض
صعب مبتلا گشت شوهرش گفت اگر
من بمیرم بصعوبت فراق من چگونه
خواهی زیست مرد گفت که اگر
تو نمیری خیرانم که چگونه خواهیم

بیك آچوی کیلگان ایدی برکشیده
آلدینه باروب سوز قوشب کولدوروركا
باطرلق قیلا آلمی دور ایدی دبیقی
دیگان برکشی حضرة پادشاهیانه باردی
وپادشاهنی تعظیم وتکریم قیلدی وایتدی
مین کوبدان بیرلی پادشاه دواریسنه
حذمت ایدام پادشاه آدنی وخوشامدنی
بلهسم کیله پادشاه بیك آچولی ایدی
ایتدی کیت بوق آشاما دیب دبیقی
ایتدی پادشاهنگ خوش آمد اسمی
اشبو بولاقوی ظاهر بولدی چن اسمی
نی ایکان دیدی پادشاه بو لطیفه دان
کولدی و آچوی باصلدی

* لطیفه *

برخاتون یمسز یوزلی فحقرشو وطالاشونی
ازلی تورغان ایدی ایرینک معیشتنی هر
قایجان طنچ سز ایته دور ایدی برکون
قاتی آوروغه گرفتار بولدی ایرینه ایتدی
مین اولسم میندان آیرلغاچ نیچوك
تورا آلورسنگ ایر ایتدی مین حیران
بولوب تورام شونگارغه اگر سین
اولمی قالسنگ نیچوك ترك لك قیلورمن
ایکان دیب اولسنگ مینم اش بشه دیدی

* بیت *

زیست .

* بیت *

زن بد در سرای مرد نیکو هم درین
عالم ست دوزخ او زنهار از قرین بد زنهار
وقنا ربنا عذاب النار

* لطیفه *

یکی حق نااندیش گوسفند شخصی را
دزدیده بخانهٔ خود آورد و ذبح کرده
بخورد مردی گفتش که بعلت آنکه
گوسفند ترا بروز قیامت سیاست کنند
گفت من هر گیز دیگر اقبال دزدی
گوسفند نخواهم کرد مرد گفت
گوسفند خود بعرصهٔ قیامت حاضر
آمده گواهی خواهد داد گفت هر گاه
او حاضر شود از گوش او گرفته بمالکش
حواله خواهم کرد

یمان خاتون تخشی ایرننک
اوینده بو دنیاده آننک تموغیدور
یمان برله تورماق تموغده تورماق کبک
دور صاقلان یمان یولداشدان بیلک
صاقلان یاربی بزنی تموغ عذابندان صاقلا

* لطیفه *

بر کشی حقندان قورقمی تورغان کشی
براونک صارقنی اوغرلاب اوینه
کیتروب صویوب آشادی بر ایکنجی
کشی ایتدی سنی اول صارق اوچون
قیامت کونی عذاب قیلورلار اوغری
ایتدی ایکنجی صارق اوغرلامام ایتدی
اولکشی ایتدی آشاغان صارقنک قیامت
کونی حاضر بولوب کواهلق بیرور
اوغری ایتدی قیامتده اول صارق حاضر
بولسه قولاغندان توتب ایاسنه بیرورمن
ده عذابدین خلاص بولورمن دیدی

* لطیفه *

زن جمیله وجوان پیش قاضی آمد وشکایت
از شوهر خود کرد بانکه او استطاعت
دارد خانهٔ وسیع وفراخ برای من
نمیگرد بخانهٔ تنك ترمرا جای داده قاضی
گفت شکایت تو بیجاست جایگاه زنان
چندانکه تنك تر باشد بهتر وممدوح
ترست .

* لطیفه *

ثعلبی یکی ازشعرای پای تخت منصور
خلیفه بود روزی قصیده درمدح
خلیفه گفته بامید صله پیش خلیفه
بخواند خلیفه گفت ای ثعلبی بصله آن
قصیده ازین دوچیز کدام دوست
تر داری اینکه تراسه صد دینار زر
سرخ بدهم یاسه کلمه حکمت تعلیم

* لطیفه *

بریاش وکورکام خاتون قاضی آلدنه کیلدی
اوزا یرندان زارلاندی ایرم اشی یخشی
ودولتی کینک بولا تورب مینم اوچون
ایرکن یورط آلمی بیك طار جیرده
توتا دیدی قاضی ایتدی سینك
زارلانونك اورنسزدور چونکه خاتون
لارننك جایگاهلاری نیقدرلی طغز
وطار بولسه یخشراق وماقتاقولیراق
بولادور دیدی

* لطیفه *

ثعلبی منصور خلیفه ننك پای تختنداکی
شاعرلارننك برسی ایدی برکون
خلیفه نی ماقتاب برقصیده یاصاب مرحمت
امیدایتوب قصیده نی خلیفه آلدنده اوقدی
خلیفه ایتدی سنکا بوقصیده نی ایتکان
اوچون اوچ یوز قزل آلتون بیریم می یاکه
اوچ حکمت سوزی ایتیم می هرقایسی
سوزم یوز آلتونغه توررلق دیدی

کنم که

کنم که هر کلمه بصد دینار زر سرح
ارزد ثعلبی بدابر خوش آمد گفت
حکمت باقی به از نعمت فانیست کلمه
اول چون جامه کهنه شود موزهٔ نو
نپوشی که بسیار بد نماید باستماع
این کلمهٔ حکمت دود از نهان ثعلبی
بر آمد دست بر سر زد و گفت واویلا
صد دینارم بسوخت خلیفه تبسم کرد
و گفت کلمه دویم آنکه چون روغن
در ریش ءالی بز بر ریش مرسان که
گریبان تواچرب کند ثعلبی گفت دریغا
و آحز ناه که واحسرتاه دویست دینارم
یکباز رفت خلیفه باز تبسم کرد و میخوا
ست که کلمه سیوم بگوید ثعلبی گفت
ایخداوند اکنون آرزوی کلمه سیوم
ندارم مرا بعوض آن صد دینار ارزانی

ثعلبی پادشاهغه خوش کیلسون اوچون
ایتدی حکمت سوزی منکی لک نرسه
دنیا نعمتی فانی حکمت سوزی ایت دیدی
اولکی سوز شول قاچان ایسکی کییم
کیسنک یانکا ایتوک کیمه بیلک یمس
کورنه دور دیدی ثعلبی بو سوزنی ایشتو
برلن اچندن توتن چقدی قولنی باشنه
سوغب نی اوکنج دوو یوز التونم کویدی
دیدی خلیفه جلمایب کولدی و ایتدی
ایکنچی حکمت سوزی شولکه قاچان
صقالنکنی مایلاسانک صقال استنکا
مای تیورمه کییم جاقالارنکنی بحراتور
دیدی ثعلبی ایتدی نی اوکنج و نی
حسرتدور ایکیوز آلتونم برام برام ارم
بولدی دیدی خلیفه ینه کولدی
واوچنچی حکمت سوزنی ایتارکا تلادی
ثعلبی ایتدی ای پادشاه اوچونچی حکمت
سوزنکنی تلامیم آنسک اورنینه منکا
یوز آلتون بیرسنک حکمت سوزنکدان

دارکه آن مرا هزار بار نافع تر ازین
کلمه حکمت ست خلیفه بخندید
و بفرمود تا پانصد دینار زر سرخ
بوی بخشیدند

* لطیفه *

چون امیر تیمور ولایت فارس را مسخر
کرده بشیراز آمد حافظ شیرازی را
طلب کرد حافظ گوشه نشین بود و به
فقر وفاقه گزران مینمود سید زین
العابدین رکنا بادی که مرید او بود
نزد امیر تیمور قرب تمام داشت
حافظ را بملازمهٔ امیر تیمور در آورد
امیر دید که آثار فقر و ریاضت از ناصیهٔ
احوال او ظاهر ست گفت ای حافظ
من بضرب شمشیر تمام روی زمین را
خراب کردم تا سمرقند و بخارا معمور

مننک قات آرتغراق فائده لی بولور
دیدی پادشاه کولدی ثعلبی نینک
لطیفه سنه کیفی کیلوب بش یوز قزل
آلتون بیرورکا قوشدی

* لطیفه *

قاچان امیر تیمور فارس ولایتنی آلدی
شیرازشهرنه کیلدی حافظ شیرازی نی
صورادی حافظ شیرازی برچیته ده
کشیلاورکا آرالاشمی غنا توراداور ایدی
فقیرلک و محتاجلق برله کون کیچرکانی
کورنوب توراداور ایدی سید زین
العابدین حافظ نینک مریدی ایدی
امیر تیمورنینک تمام یاقونلارندان
ایدی حافظنی امیر تیمور محبتنه کرتدی
امیر کوردی فقیرلک وریاضة حافظ
نینک حالندان بلنب توراداور ایدی
امیر ایتدی ای حافظ مین قلیچ برله بتون
جیریوزنی خراب قیلدوم سمرقند برله

کنم

کنم وتوانرا بخال هند وميبخشي
وميگويي كه

* بيت *

اگر آن ترك شيرازى بدست آرد دل
مارا بخال هندوش بخشم سمرقند
وبخارا را حافظ گفت ازين سخاوة
هاست كه بدين فقر وفاقه افتاده ام
امير تيمور بخنديدو براى حافظ وظيفه
لائق تعيين فرمود

* لطيفه *

شخصى نزد خليفه مأمون آمده
گفت كه مرد غريب وبينوايم مأمون
گفت عجب نباشد آن شخص گفت كه
ميخواهم كه حج بروم گفت بروراه
كشاده ست گفت چيزى زاد وراحله
ندارم مأمون گفت حج ازتو ساقط

بخارانی توزیم و آباد قیلیم دیب سین
آلارنی هندو خالنه بیره‌سنک دیدی
واینه سننک ایکان‌که

* بیت معنی‌سی *

اگر شیرازنینک اول ترکی مینم کونکلمنی
تابسه آننک هندوننک خالنه سمرقند
برله بخارانی باغشلارایدم بیرور ایدوم
دیب حافظ ایتدی شولای جوماردلق
قیلوب کشیگا شهرلار بیرگانینکا کوره
شوشی فقیرلکگا توشدوم دیدی امیر
کولدیده حافظ‌غه وظیفه تعیین قیلدی

* لطیفه *

بر کشی مأمون خلیفه آلدینه کیلدی
وایتدی مین غریب وفقیر من دیدی
مأمون ایتدی عجب توکل بولور دیدی
اول کشی ایتدی حج‌غه باروروغه تلیم
دیدی مأمون ایتدی باربول آچق دیدی
اول کشی ایتدی آزغیمو آقچه‌م یوق
مأمون ایتدی آلا یسه‌ننگدان حج ساقط

شد که آدم بی استطاعت را حج فرض
نیست آنمرد گفت من آمده ام تااز
تو چیزی بیگیرم نه آنکه فتوی خواهم
مأمون بخندید واورا صلهٔ داد
ورخصت فرمود * لطیفه *
جمعی ازدهقانان نزد خلیفه مأمون
آمدند وازعامل ظالم شکایت کردن
وداد خواهی کردند مأمون گفت
درمیان عاملان براستی وعدالت مثل
اودیگری نیست ازسرتا قدم همه
اعضای اوازعدل وانصاف پرست
درمیان دهقانان ظریفی بود گفت ای
خلیفه چون همه اعضای اواز عدل
وانصاف پرست هر عضوی ازاعضای
اورا بولایتی بفرست تاهمه مملکت
توازعدل معمور گردد ومایان خلاص

فقیر کشیگا حج فرض توگل دیدی اول
کشی ایتدی مین سنگا کیلدم سندان بولغه
آقچه آلیم دیوب مین سندان حج فرض می
دیب فتوی صوراوغه کیلمدم دیدی
مأمون لطیفه سندن کیفی کیلوب بولنه
آقچه بیروب رخصت بیردی .

* لطیفه *

کوب ایکنچی لار جیبولب مأمون خلیفه
آلدینه کیلدیلار پادشاه نینگ قویغان
کشی سندان ظلم قیله بزنینگ حقمزنی آندان
آلب بیر دیدیلار مأمون ایتدی مینم عامل
لارم آراسنده توفریلقده وعدللکده
آننک کبك بوده یوق باشندان آیاغنه
قدر هر اعضاسی عدل وانصاف برله تولی
دیدی ایکنچی لار آراسنده برشوخ کشی
بار ایدی ایتدی ای خلیفه هر براعضاسی
عدل وانصاف برله تولی بولسه آنی کیساك
کیساك ایتوب هر کیساکنی بر ولایتغه یبار
بارچه مملکتنگ عدللك برله توزوك بولسون

یا بیم مامون بخندید وآن عامل رامعزول ساخت

* لطیفه *

پادشاهی علی الصباح برسم شکار بیرون رفت مردی کریه منظر ازمقابل پادشاه پیدا شد پادشاه ازآن شکل وشمائل فال بد گرفت واورازجرو توبیخ کرد اتفاقا آن روز پادشاه راصید های خوب بدست آمد وشاد وخرم باز گشت بخاطرش گزشت که علی الصباح آن مردرا ناحق ملامت کردم ورنجانیدم اورا باید طلبید واستعذار باید نمود پس بفرمود تا اورا حاضر کردن پادشاه عذر خواست وخلعتی باهزار درهم انعام کرد آن مرد گفت ای پادشاه من خلعت وانعام نخواهم اما التماس دارم که مرارخصت یك سخن بدهی ملك گفت بگو گفت علی الصباح

نزده آندان قوتلیق دیدی مأمون کولدیده اول عاملنی توشردی

* لطیفه *

بر پادشاه ایرته برله آوغه چغا تورغان قورماده چقدی بیك یمسز بر کشی پادشاه ننك قارشی سندن چقدی پادشاه بولنه یمسز کشی اوچرا وندان شوملاندی واول کشنی سوکدی حقارة قیلدی اتفاقی پادشاه شول کونی بیك یخشی کیك لار توتوب بیك شادلانب قایتدی کونکلنه کیلدی ایرته برله اول کشنی تیوش سز شلته لدم ورنجتدم چاقرب آندن اوتنورکا کیرك دیدی بیوردی اول کشنی کیتردیلار پادشاه عذر تله دی منك سکه آقچه برله کیم بیردی اول کشی ایتدی ای پادشاه مین آقچه وکیم صورامیم منکا بر سوز سویلارکا رخصت بیردیدی پادشاه رخصت بیردی اول کشی ایتدی ایرته برله اول سین کورکان کشی مین ایدم مین اول کورکان

اول کسی راکه تو دیدی من بودم
واول کسی راکه من دیدم تو بودی
ترا امروز ازصبح تاشام بعیش وطرب
گذشت ومرا برنج وتعب برای خدای
خود انصاف فرماکه ازین هر دوما
کدام شوم روتریم پادشاه بخندید
واورا خلعت خاصه باده هزار
درهم انعام کرد

* لطیفه *

ظریفی را بگناهی مأخوذ کرده پیش
پادشاه بردند بعداز ثبوت جرم پادشاه
فرماند ادتابینی اوراسوراخ کنند
ظریف گفت ای پادشاه اسلام والله که
بینی من دوسوراخ دارد ومرا آن
دوسوراخ کافی ست بسوراخ سوم
حاجت نیست پادشاه بخندید واورابه
بخشید .

* لطیفه *

کشم سین ایدنگ بو کون ایرته دان کیچکا
قدر اویون کولکی وتورلی نعمتلار برله
سین کیچردنگ وفقیرلک وکوب مشقت
برله مین کیچردم الله اوچون انصاف
قیلب ایت سنگ برله مینم قایسمز شوم
ویولغمز یمان ایکاز دیدی پادشاه کولدی
وانکا ارغه خاص کیم برله اون منگ تنکه
آقچه انعام قیلدی

* لطیفه *

برشوخ آدمنی برگناه سببلی توتب پادشاه
آلدینه کیتردیلار گناه وغیبی بیلگولی
بولغاچ پادشاه بورننی تیشنگز دیدی اول
کشی ایتدی ای مسلمانلار پادشاسی
الله برله آنط ایتوب ایتم مینم بورننگ
ایکی تیشوکی بار اوچونجی تیشوککا
حاجت یوق دیدی پادشاه کولدیده گناه سنی
کیچدی

* لطیفه *

ظریفی

ظریفی دعوی کرد که من و مادر من هر
دو در علم نجوم کمال مهارة داریم که حکم
ماهر گیز خطا واقع نشود گفتند چه
حکم کردی که در آن خطا واقع نشد
گفت چون بری ابر هوا ظاهر شود
من گویم که باران خواهد آمد و مادرم
گوید نخواهد آمد البته یا آن میشود که
من میگویم یا آن میشود که مادر من
میگوید .

* لطیفه *

خر غوری را دزد ببرد غوری سجدهٔ
شکر بجا آورد گفتند ای غوری چه محل
سجدهٔ شکر است گفت خدا نخواسته
اگر من بر او سوار بودمی مرا نیز بدز
دی بردندی .

* لطیفه *

مردی نهایت کریه منظر و قبیح الوجه
بود نقل کرد که روزی بر سر بازار
ایستاده بودم زن خوبروی مقابل من

برشوخ کشی دعوی قیلدی مین و آنام
ایکمزده (علم نجوم) یلدز علمنه بیک ماهرمز
بزنینک ایتکانمز هیچ یانغلش چقماس
ایتدیلار نی حکم قیلغان ایدنکز آنده
یانغلشلق بولمدی دیسنک ایتدی قایچان
کوک یوزنده بولوت کورنسه مین ایتام
یغمور جاوار دیب آنام ایته جاومس دیب
البته یا آنام سوزی یا مینم سوزم راست
بولا دیدی .

* لطیفه *

غور ولایتی نینک بر کشنینک ایشاکنی اوغری
آلوب کیتدی ایشاک ایاسی شکر سجده سی
قیلدی ایتدیلار بو شکر اورنی توکل
غوری ایتدی الی الله صاقلاغان ایشاک
اوستنده اوزم بولسام قاراق اوزمنیده
آلوب کیتکان بولور ایدی دیدی .

* لطیفه *

بر بیک عیبسز و قباحت یوزلی کشی بار ایدی
ایتدی بر کون بازار باشنده تورادور ایدوم
برماتور خاتون قارشیمه کیلب بیک اوزاق

آمد و در روی من بسیار نظر کرد چون
نگریستن او از حد بگذشت گفتم ای
زن چه قصد داری که چشم بر روی من
دوختهٔ زن گفت چشم من گناه عظیم
کرده بود خواستم که او را عذاب کنم
بچیزی که سخت‌ترین عقوبتها باشد
و هیچ عذابی سخت‌تر از آن نباشد که
ساعتی بر روی زشت و صورة نامیمون
تو نگاه کنم .

* لطیفه *

نابینایی در ظلمت شب مشغلی در دست
و سبوی پر آب در سر در راه میرفت
ظریفی گفتش تو که مشغل نه بینی به
مشغل چه بینی نابینا گفت این مشغل نه
برای من است بلکه برای همچو تو کوری
بیناکه بتاریکی مرا ازیان نرسانند و سبوی
را نشکنند .   تمت

یوزمه قارادی چیکسز یوزمه قاراغاچ
ایتدوم ای خاتون نی مقصودنگ بار
کوزنگنی تکـکان سن دیب خاتون ایتدی
مینم کوزوم اولوغ گناه قیلغان ایدی آنی بیلک
قاتی عذاب بیله عذاب قیلورغه تلادوم
هیچ شوندان آرتوق قاتیراق عذاب تاپمادوم
که بر کنه ساعت سننگ یمسز و مبارک بولماغان
یوزنگه قاراغوذن شونگارغه کوره سننگ
یوزنگه قارادوم دیدی .

* لطیفه *

بر صوقر قرانغی کیچده قولنده شم باشنده
صاوة تولی صوی بار ادور ایدی بر شوخ
آدم ایتدی صوقر سین شمنی کورمیسننگ
شم بله سین نی کوره سن سنکا شم نیکا کیراك
دیدی صوقر جواب بیردی شم اوزوم
اوچون توکل بلکه سینگ کبك کوزلی
صوقرلار قارانغیده کیلوب برلب صومنی
توکب صو صاوتمنی واتوب منکا ضرر
ییکرمسنلار دیب شمنی توتب کیلم دیب شوخ
وزیراك آدمنی ملزم قیلدی و آبدراتدی .